

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA
K NÁVRHU ROZPOČTU OBCE NA ROK 2022 A VIACROČNÉHO ROZPOČTU
NA ROKY 2023-2024

Podľa § 18f ods.1 písm. c) zákona č. 36/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

predkladám

odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce Lúčky na rok 2022 a k návrhu viacročného rozpočtu na roky 2023 – 2024. Návrh viacročného rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce Lúčky dňa 23.11.2021 v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu viacročného rozpočtu na roky 2022, 2023 a 2024 (ďalej len návrh rozpočtu), ktorý bol vyvesený na úradnej tabuli a zverejnený zákonným spôsobom. Posudzovala som zákonnosť, ako aj metodickú správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie obecnému zastupiteľstvu (ďalej len OZ).

Legislatívnymi východiskami zostavenia rozpočtu sú zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) a zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

Pri tvorbe rozpočtu sa vychádza aj z uplatnenia príslušných ustanovení zákonov:

- č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p., na základe ktorého obec vydala všeobecne záväzné nariadenie k jednotlivým miestnym daniam,
- č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.,
- č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p. a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Podľa § 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, v ktorom sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k obyvateľom žijúcim na území obce, vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Súčasťou rozpočtu obce je rozpočet príjmov a výdavkov rozpočtovej organizácie zriadenej obcou. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Podľa § 9 ods. 1 zákona

o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY ROZPOČTU

Východiská pre zostavenie návrhu rozpočtu vychádzajú z vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t.j. zo skutočného plnenia rozpočtu k 31.12. 2020 a z očakávaného plnenia príjmov a čerpania výdavkov k 31.12.2021.

V oblasti príjmov sa v návrhu rozpočtu vychádza z aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2021 až 2024..

Návrh rozpočtu je predložený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie. Rozpočet na rozpočtový rok 2022 bude po jeho schválení obecným zastupiteľstvom záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, sú obecným zastupiteľstvom brané na vedomie.

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s vyrovnanou bilanciou príjmov a výdavkov vrátane finančných operácií a hospodárenia rozpočtovej organizácie. Príjmy rozpočtovej organizácie sú plánované vo výške 56 550,- eur a celkové výdavky 771 614,- eur.

Návrh rozpočtu príjmov na rok 2022 predpokladá ich naplnenie na úroveň 1 610 656,25 eur.

Vývoj príjmovej časti rozpočtu bez RO:

Údaje sú uvádzané v eurách:

Rok	Schválený rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2017	1 110 230,00	1 521 850,30
2018	1 112 036,00	1 350 919,57
2019	1 245 965,00	1 455 743,67
2020	1 367 506,00	1 545 323,38
2021	1 376 550,00	očakávaná skutočnosť - 1 561 598,25
2022	návrh - 1 433 637,00	

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s navýšením bežných príjmov oproti schválenému rozpočtu a aj očakávanej skutočnosti na rok 2021. Pri kapitálových príjmov sa rozpočtuje rovnako ako v predchádzajúcom roku, avšak oproti očakávanej skutočnosti ide o mierne zvýšenie pri predaji pozemkov.

Vývoj výdavkovej časti rozpočtu bez RO:

Údaje sú uvádzané v eurách:

Rok	Schválený rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť naplnenia výdavkov celkom
2017	616 240,00	955 351,84
2018	593 615,00	751 031,69
2019	657 251,00	747 789,91
2020	743 889,00	734 755,30
2021	695 249,00	očakávaná skutočnosť - 746 988,65
2022	návrh - 718 573,00	

Vo výdavkovej časti predstavuje návrh rozpočtu celkový objem 718 573,- eur. Výdavky rozpočtovej organizácie sú naplánované vo výške 771 614,00,- eur.

Obec zostavila prebytkový bežný rozpočet a schodkový kapitálový rozpočet. Z prebytku bežného rozpočtu budú hradené výdavkové finančné operácie - splátka úveru. Schodok kapitálového rozpočtu bude krytý prostriedkami rezervného fondu. Celkový rozpočet príjmov a výdavkov bez finančných operácií je zostavený ako schodkový. Vo výdavkových finančných operáciách sú plánované splátky istiny úveru. Zostatok finančných operácií je prebytok.

ROZPOČET BEŽNÝCH PRÍJMOV

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s navýšením bežných príjmov oproti očakávanej skutočnosti roku 2021, a to napriek skutočnosti, že daňové príjmy tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu sa na základe úpravy vládneho nariadenia, ako aj prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky sa znížia.

Vývoj bežných príjmov:

Údaje sú uvádzané v eurách:

Rok	Schválený rozpočet bežných príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia bežných príjmov celkom
2017	1 055 238,00	1 206 897,78
2018	1 107 876,00	1 266 781,61
2019	1 245 015,00	1 390 144,75
2020	1 336 656,00	1 394 790,04
2021	1 303 950,00	očakávaná skutočnosť - 1 351 488,66
2022	návrh - 1 379 137,00	

Daňové príjmy

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby, t.j. daňami, ktoré obec vyberie od svojich občanov; ide najmä o daň z nehnuteľností, daň za ubytovanie a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.

Daňové príjmy vždy tvorili najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu obce; táto skutočnosť sa nemení ani v aktuálnom roku.

Vývoj daňových príjmov:

Údaje sú uvádzané v eurách:

Rok	Schválený rozpočet daňových príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia daňových príjmov celkom
2017	611 528,00	723 196,33
2018	689 701,00	794 166,20
2019	772 360,00	849 202,86
2020	842 347,00	778 573,54
2021	763 973,00	očakávaná skutočnosť - 804 651,00
2022	návrh - 808 951,00	

Uvažuje sa s rastom daňových príjmov napriek poklesu výnosu dane z príjmov fyzických osôb. V návrhu rozpočtu je výnos dane z príjmov fyzických osôb rozpočtovaný v zmysle prognózy MF SR, v ktorej sa uvažuje so znížením výnosu dane z príjmu fyzických osôb o 1,6 % oproti predpokladanej skutočnosti roku 2021. Návrh zohľadňuje nepriaznivú situáciu a predpokladaný vývoj v Slovenskej republike. V návrhu rozpočtu na roky 2023 a 2024 sa uvažuje so zvýšením výnosu dane z príjmov fyzických osôb v súlade s vládnym nariadením a prognózou MF SR.

V návrhu rozpočtu príjmov z miestnych daní sa uvažuje so zvýšením oproti schválenému rozpočtu na rok 2021.

Vývoj plnenia príjmov z dane nehnuteľnosti:

Údaje sú uvádzané v eurách:

Rok	Schválený rozpočet daňových príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia daňových príjmov celkom
2017	38 200,00	42 070,80
2018	42 471,00	44 016,09
2019	44 960,00	45 991,61
2020	46 097,00	40 601,09
2021	49 795,00	očakávaná skutočnosť - 48 795,00
2022	návrh - 49 685,00	

Pri dani z nehnuteľností v návrhu rozpočtu sa uvažuje s miernym znížením a to pri dani zo stavieb oproti schválenému rozpočtu roku 2021.

Pri navrhovanom rozpočte príjmov z ostatných miestnych daní (daň za psa, nevýherné hracie prístroje, predajné automaty, ubytovanie, užívanie verejného priestranstva, komunálne odpady a drobné stavebné odpady) sa uvažuje s jeho zvýšením o 10,83 % oproti schválenému rozpočtu na rok 2021. Vo viacročnom rozpočte týchto príjmov na nasledujúce dva roky sa uvažuje s ich vývojom, t.j. so zvýšením výnosu týchto poplatkov.

Nedaňové príjmy

Návrh rozpočtu nedaňových príjmov na rok 2022 uvažuje s navýšením oproti minuloročnému rozpočtu. S poklesom sa uvažuje pri príjmoch z vlastníctva majetku, konkrétne z prenajatých budov, bytov a objektov a to aj oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2021.

Pri administratívnych poplatkoch a platbách sú najvýznamnejšie položky príjmu za predaj výrobkov, tovarov a služieb. S príspevkom za opatrovanie sa v návrhu rozpočtu neuvažuje aj vzhľadom nato, že úroveň očakávanej skutočnosti sa podarilo naplniť len na 46 %.

Sú to príjmy vyberané v zmysle platných všeobecne záväzných predpisov a uzatvorených zmlúv o poskytovaní služby.

Granty a transfery

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú poskytované obci z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií a s ďalšími dotáciami zo ŠR v celkovej rozpočtovej výške 461 749,- eur. Ostatné transfery a granty budú do rozpočtu zaradené v súlade s osobitným predpisom po ich pripísaní na účet obce a po doručení rozhodnutí oprávnených orgánov.

Medzi najvýznamnejší príjmový transfer zo štátneho rozpočtu je príjem na školstvo vo výške 440 519,- eur.

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV

Obec v návrhu rozpočtu rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov len vo výške 500,- eur, v tom je naplánovaný len príjem z predaja pozemkov.

Vývoj kapitálových príjmov:

Údaje sú uvádzané v eurách:

Rok	Schválený rozpočet kapitálových príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia kapitálových príjmov celkom
2017	2 500,00	210 693,00
2018	4 160,00	5 215,00
2019	950,00	15 773,00
2020	500,00	795,00
2021	500,00	očakávaná skutočnosť - 450,00
2022	návrh - 500,00	

PRÍJMOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE

Pre rok 2022 sa uvažuje s príjmami z finančných operácií vo výške 54 000,- eur. Táto čiastka je tvorená z prevodu prostriedkov z predchádzajúcich rokov ZŠ a z prevodu prostriedkov z rezervného fondu obce.

ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV

V návrhu rozpočtu sa uvažuje so zvýšením rozpočtu bežných výdavkov aj napriek tomu, že očakávanú skutočnosť roku 2021 oproti schválenému rozpočtu na rok 2021 sa nepodarilo naplniť, navýšenie je o 14,7 %.

Vývoj bežných výdavkov:

Údaje sú uvádzané v eurách:

Rok	Schválený rozpočet bežných výdavkov celkom	Skutočnosť naplnenia bežných výdavkov celkom
2017	516 941,00	547 663,31
2018	542 646,00	607 574,94
2019	600 417,00	630 495,95
2020	680 601,00	615 159,66
2021	608 815,00	očakávaná skutočnosť - 547 035,82
2022	návrh - 640 960,00	

Návrh rozpočtu bežných výdavkov obce je rozpisovaný na hlavnú kategóriu, kategóriu, položku a podpoložku podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktorý uvádza povinnosť predkladať rozpočet minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie.

Vzhľadom na skutočnosť, že obec musí k vykazovaným výdavkom vo finančných výkazoch vždy stanoviť kód funkčnej klasifikácie – COFOG, musí zostavovať rozpočet až na úrovni triedy, čo je v návrhu rozpočtu splnené.

Výdavky na financovanie rozpočtovej organizácie ZŠ s MŠ:

Údaje sú uvádzané v eurách:

	Schválený rozpočet	Očakávaná skutočnosť	Návrh rozpočtu
ZŠ s MŠ	729 881,00	700 532,53	771 614,00

Transfery rozpočtovej organizácii – škole sa rozpočtujú na základe návrhu VZN o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení zriadených na území obce (originálne kompetencie), ako aj očakávaného rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva. Výdavky na školstvo sú závislé od príjmov, t.j. transferov zo štátneho rozpočtu; je

viac ako pravdepodobné, že výdavky na ZŠ s MŠ sa budú v priebehu roka zvyšovať v závislosti od poskytnutia transferov na prenesený výkon štátnej správy v školstve.

Vývoj mzdových výdavkov – obec bez rozpočtovej organizácie:

Údaje sú uvádzané v eurách:

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť naplnenia
2017	176 040,00	151 990,20
2018	177 040,00	152 785,20
2019	216 730,00	217 317,85
2020	234 070,00	223 984,82
2021	235 722,00	očakávaná skutočnosť - 213 476,80
2022	návrh - 237 336,00	

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s navýšením nákladov na mzdy aj napriek tomu, že úroveň plnenia rozpočtu roku 2021 je pri očakávanej skutočnosti o 10 % nižšia. Dôvodom je plánované zvyšovanie stavu zamestnancov.

Vývoj prevádzkových výdavkov (tovary a služby) – obec bez rozpočtovej organizácie:

Údaje sú uvádzané v eurách:

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2017	225 063,00	299 806,90
2018	248 198,00	315 623,30
2019	241 532,00	273 713,67
2020	295 597,00	257 716,94
2021	229 424,00	očakávaná skutočnosť - 228 437,79
2022	návrh - 250 365,00	

Z vývoja prevádzkových nákladov je vidieť ako pandémie spôsobená koronavírusom ovplyvnila tieto výdavky obce. Napriek zvýšeným výdavkom za COVID testovanie a materiál, ostatné výdavky za tovary a služby stagnovali, alebo sa znižovali.

V návrhu rozpočtu 2022 sa uvažuje s navýšením výdavkov za tovary a služby. Toto navýšenie súvisí s plánovaním folklórnych slávností v lete 2022 a s krajskými a komunálnymi voľbami.

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

Vývoj kapitálových výdavkov:

Údaje sú uvádzané v eurách:

Rok	Schválený rozpočet kapitálových výdavkov celkom	Skutočnosť naplnenia kapitálových výdavkov celkom
2017	79 420,00	391 205,64
2018	21 160,00	113 647,91
2019	20 641,00	83 167,17
2020	32 850,00	89 157,19
2021	66 830,00	očakávaná skutočnosť - 167 849,05
2022	návrh - 43 500,00	

V návrhu rozpočtu kapitálových výdavkov sa uvažuje s realizáciou viacerých projektov, ktoré sú konkrétne uvedené v návrhu, krytých z vlastných zdrojov obce, t.j. z rezervného fondu.

VÝDAVKOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE

V návrhu rozpočtu výdavkových finančných operácií vo výške 34 113,- eur sú uvedené splátky tuzemskej istiny z bankových úverov a splátky finančného prenájmu – leasing na auto.

Vo viacročnom návrhu rozpočtu sú výdavkové finančné operácie, t.j. splátky existujúcich úverov, navrhované v zmysle uzatvorených úverových zmlúv.

Obec v roku 2022 počíta s krytím výdavkových finančných operácií, t.j. splátok úverov, z prebytku bežného rozpočtu.

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Navrhovaný rozpočet na rok 2022 vrátane finančných operácií je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový – plánovaný prebytok je vo výške 28 213,- eur, kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový – schodok vo výške 48 100,- eur. Celkovo sa uvažuje, že hospodárenie obce bude so schodkom v rozpočte, predpokladá sa schodok vo výške 19 887,- eur. Rozpočet príjmov a výdavkov je zostavený ako schodkový s tým, že schodok je krytý finančnými operáciami. Bilancia finančných operácií je tak prebytková.

C. ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný ako viacročný rozpočet na roky 2022 – 2024, ktorý spĺňa základné princípy rozpočtovania.

Návrh rozpočtu bol zverejnený zákonným spôsobom – na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce dňa 23.12.2021 v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Po preverení náležitostí a obsahu návrhu viacročného rozpočtu na roky 2022 – 2024 konštatujem, že je zostavený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä s príslušnými ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

.....
Ing. Michaela Juríková
hlavná kontrolórka obce